

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2019-1-11 (Devralma)

Karar Sayısı : 19-14/183-81

Karar Tarihi : 04.04.2019

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK

Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Adem BİRCAN, Mehmet AYAN,
Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Şükran KODALAK

B.RAPORTÖRLER: Emine TOKGÖZ, Musa ÇOKUR, Yakup GÖKALP,
Melisa AĞYÜZ

C. BİLDİRİMDE

BULUNANLAR

- : - TOTAL Marketing Services S.A.
Temsilcileri: Av. Şahin ARDIYOK, Av. Bora İKİLER
Büyükdere Cad. Bahar Sok. No:13 River Plaza
Kat 11-12 Levent Şişli İstanbul
- Saudi Aramco Retail Company
Temsilcisi: Av. H. Emre ÖNAL
Bahar Sok. No:13 River Plaza Kat:17 Levent, Şişli İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Saudi Arabian Oil Company ve TOTAL S.A. tarafından Tasheelat Marketing Company ve Sahl Transportation Company üzerinde ortak kontrol tesis edilmesi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 13.03.2019 tarih ve 1806 sayı ile giren ve eksiklikleri en son 25.03.2019 tarih ve 2121 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 25.03.2019 tarih ve 2019-1-11/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, söz konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME ve DEĞERLENDİRME

- (4) İlgili başvuruda; Saudi Aramco Oil Company'nin (ARAMCO) tek kontrolündeki Saudi Aramco Retail Company (ARAMCO RETAIL) ile TOTAL S.A.'nın (TOTAL) tek kontrolündeki TOTAL Marketing Services S.A. (TOTAL MARKETING) tarafından Tasheelat Marketing Company (TASHEELAT MARKETING) ve Sahl Transportation Company'nin (SAHL TRANSPORT) (birlikte SAHEL) ortak kontrolünün devralınmasına izin verilmesi talep edilmiştir.
- (5) Bildirim konusu işlemin temelini taraflar arasında (.....) tarihinde akdedilen "Hissedarlık Sözleşmesi" (Sözleşme) oluşturmaktadır. Buna göre, sözleşme uyarınca ARAMCO RETAIL ve TOTAL MARKETING, %(.....) pay ile SAHEL'in paylara bölünmüş sermayesinin tamamını ortaklaşa devralacaklardır.
- (6) 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin üçüncü fıkrasında ortak girişim; "Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişim oluşturulması" şeklinde tanımlanmaktadır. Bu çerçevede bir ortak girişimin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında devralma sayılabilmesi için ortak kontrol altında bir teşebbüsün

bulunması ve ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkması şeklinde iki unsurun birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

- (7) Ortak kontrolün varlığının gerçekleşip gerçekleşmediğini tespit ederken ana teşebbüslerin eşit oy hakkına sahip olması veya karar organlarında eşit üyeyle temsil edilmesi; ana teşebbüslerden bazılarının azınlık paylarına sahip olmasına rağmen veto haklarını elinde bulundurması, oylamalarda ortak hareket edilmesi gibi hususlar belirleyici olmaktadır. Ortak kontrol sadece hissedarlık yapısıyla değil, karar alma süreci, yönetim mekanizması, şirketin önemli kararlarında veto hakkının varlığı, hukuki/fiili olarak oy haklarının birlikte kullanılması ihtimalleri ve belirleyici oyun yokluğu gibi faktörlerin değerlendirilmesiyle, niceliksel olmaktan çok niteliksel olarak test edilen bir kavramdır.
- (8) Bildirim Formunda, ana şirketlerin, SAHEL'deki oy haklarının (.....) bir sonucu olarak SAHEL üzerinde ortak kontrol sahibi olacakları belirtilmiştir. Buna göre, (.....) veto yetkisine sahip olacaktır. Dolayısıyla, SAHEL'in, kurucuların ortak kontrolünde olacağı anlaşılmıştır.
- (9) İktisadi bağımsızlık, ortak girişimin, stratejik kararların alınması bakımından taraflarından tamamen ayrı hareket etmesini değil, operasyonel anlamda bağımsız faaliyette bulunabilmesini ifade etmektedir. Zira ortak kontrol altındaki bir varlığın stratejik olarak ana teşebbüslerden tamamen bağımsız olması gerçekçi olmayacaktır. Bu sebeple ortak girişimin bağımsız iktisadi varlık olup olmadığı, pazarda aktif bir rol üstlenmeye hazır bir durumda olup olmadığıyla ve devamlılık (en azından pazarda kalıcı bir değişiklik meydana getirebilecek kadar devamlı) saikiyle kurulup kurulmadığı ile ilgilidir. Bildirim konusu işlemde, üzerinde ortak kontrol tesisi edilen SAHEL halihazırda aktif olan bir teşebbüs olup işlem sonrasında da kendi çalışanları, mali kaynakları ve yöneticilerine sahip olmaya ve pazarda bağımsız ekonomik bir birim olmaya devam edecektir. Bildirim konusu işlem, hâlihazırda faal olan dikey bütünleşik iki şirketin ortak girişim haline gelmesine ilişkin olup Suudi Arabistan'da faal olmaya devam edecektir. Dolayısıyla, ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıktığı değerlendirilmektedir.
- (10) Yukarıdaki tespitler çerçevesinde, bildirim konu işlem 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralmadır. Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, tarafların cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasındaki ciro eşiklerini aştığı, dolayısıyla işlemin izne tabi olduğu anlaşılmıştır.
- (11) Ortak kontrol taraflarından TOTAL MARKETING, TOTAL'in tek kontrolünde olup hidrokarbonların arama, üretim ve rafinajı yanında petrokimyasallar, özel kimyasallar, ham petrol ticareti, nakliyatı ve pazarlama alanlarında faaliyet göstermektedir. TOTAL'in ülkemizde Total Türkiye Pazarlama A.Ş. (TOTAL TÜRKİYE) unvanlı bir iştiraki bulunmakta olup teşebbüs; madeni yağlar, kimyasallar, doğal gaz, uluslararası taşımacılık tedariki, petrokimyasallar, inşaat, paketleme, tüketici ürünleri, hijyen ve kozmetik, otomotiv, tekstil, yapıştırıcı madde, elektrik üretim tesisleri mühendisliği alanlarında faaliyetlerde bulunmaktadır. TOTAL, özellikle nakliye yüklenicilerine yakıt tedariki alanında uzmanlaşmıştır. Diğer yandan, polietilen, polipropilenleri içeren polimerlerin satışı ile iştigal etmektedir. Ayrıca, Türkiye'de doğal gaz tedariki çözümleri de geliştirmekte ve Hazar Bölgesi'nden yapılan ham petrol ticaretinde Bakü-Tiflis-Ceyhan Boru Hattı projesinde %(.....) oranında hisse sahibidir. Son olarak, SunPower Engineering and Construction of Energy Production and Trade ve SunPower Mühendislik İnşaat Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş. unvanlı iştirakleri aracılığıyla santral inşaat ve mühendislik hizmetleri gerçekleştirmektedir.
- (12) Ortak kontrol taraflarından diğeri olan ARAMCO RETAIL'in hisselerinin tamamı ARAMCO'ya ait olup ARAMCO'nun perakende satış işleri ile iştigal etmektedir.

ARAMCO, Suudi Arabistan Krallığı'nda kurulmuş bir anonim şirket olup devlet sahipliğindedir. Ham petrol sondajı, üretimi ve pazarlaması, rafinajı, petrokimyasalların üretimi ve pazarlaması alanlarında faaldir. Türkiye'ye ham petrol ihracatı gerçekleştirmekte olup ARAMCO'nun ülkemizde yerleşik herhangi bir bağlı ortaklığı veya iştiraki bulunmamaktadır.

- (13) Üzerinde ortak kontrol tesis edilen TASHEELAT MARKETING ile SAHL TRANSPORT Suudi Arabistan'da halihazırda faal olup pazarlama ve taşıma işini dikey bütünleşik olarak gerçekleştirmekte olan akaryakıt şirketleridir. Bu kapsamda, SAHL TRANSPORT, TASHEELAT MARKETING'in istasyonlarına yakıt taşımacılığı hizmeti sağlamaktadır.¹ Her iki şirket, "Sahel" markası altında perakende yakıt hizmet istasyonları ve araç servis merkezlerini içeren bir perakende hizmet istasyonu ağı işletmekte; atıştırmalıklar, içecekler, şekerlemeler gibi çeşitli ürün ve hizmetler de sunmaktadır. SAHEL'in Türkiye'de herhangi bir faaliyeti bulunmamakta olup yalnızca Suudi Arabistan'da faaldir.
- (14) Bildirime konu işlem kapsamında kurulacak ortak girişim SAHEL'in Türkiye'de herhangi bir faaliyeti bulunmasa da ana şirketlerin faaliyetleri ülkemizde dikey olarak petrol ve çeşitli petrol ürünleri pazarlarında örtüşmektedir. Söz konusu pazarlardaki 2017 yılı pazar paylarına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 1: Türkiye'de Dikey Pazarlarda 2017 Yılı Pazar Payları

Pazar	Pazar Payı (%)	
	ARAMCO	TOTAL
Petrol ihracatı	(.....)	(.....)
Petrol ithalatı	(.....)	(.....)
Akaryakıt satışı	(.....)	(.....)
Madeni yağlar-genel	(.....)	(.....)
Madeni yağlar-otomotiv	(.....)	(.....)
Madeni yağlar-sanayi	(.....)	(.....)
Madeni yağlar-deniz	(.....)	(.....)
Polipropilen homopolimer ve copolimer	(.....)	(.....)
Polistiren ve expand polistiren	(.....)	(.....)
Yüksek yoğunluklu polietilen, alçak yoğunluklu polietilen, lineer alçak yoğunluk polietilen	(.....)	(.....)
Metalosen	(.....)	(.....)

- (15) Yukarıdaki tablodan da görüldüğü üzere, herhangi bir pazarda ortak girişim taraflarının pazar payları %25 seviyesine ulaşmamaktadır. Küresel petrol ticaretinde ciddi gücü bulunan ARAMCO'nun ülkemize gerçekleştirdiği ihracatın payı yaklaşık %(.....) civarında olup petrolün girdi olarak kullanıldığı ve TOTAL'in aktif bulunduğu akaryakıt, madeni yağlar, polimerler alt pazarlarında en yüksek pazar payı %(.....) (deniz taşıtlarında kullanılan madeni yağlar). Bilindiği üzere yatay olmayan yoğunlaşmalarda girdi ve/veya müşteri kısıtlamasından bahsedebilmek için imkân ve güdü koşullarının sağlanması gerekmektedir. Ancak tarafların pazar payları pazar kapama yönünde imkan ve/veya güdüye işaret edecek nitelikte değildir.
- (16) Yapılan inceleme ve değerlendirmeler neticesinde, bildirime konu işlem ile 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında herhangi bir pazarda hâkim durum yaratılması veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılması söz konusu değildir.

¹ Bu kapsamda, kendi bünyesinde yaklaşık (.....) litre; Suudi Arabistan genelindeki diğer istasyonlara yaklaşık (.....) litre yakıt taşınmaktadır.

H.SONUÇ

- (17) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.